

รู้และเข้าใจ...บริบทใหม่ระบบสถาบันการเงินยุค 4.0

โลกกำลังก้าวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญจากการพัฒนาของนวัตกรรมล้ำสมัย ที่ส่งผลให้หลายอุตสาหกรรมในโลกกำลังเผชิญกับการแทนที่ของนวัตกรรมและเทคโนโลยีการผลิตในรูปแบบใหม่ภายใต้ยุคอุตสาหกรรม 4.0 ในขณะเดียวกัน การเชื่อมโยงทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ตลอดจนเทคโนโลยีสื่อสารที่ไร้พรมแดน มีผลให้การเปลี่ยนแปลงในซีกโลกหนึ่งส่งผลกระทบต่ออีกซีกโลกหนึ่ง หรือมีผลทั่วโลกได้อย่างรวดเร็วในวงกว้างและเกินคาด โดยส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตต่างๆ ไม่เว้นแม้แต่ “ภาคการเงิน” ซึ่งเป็นหนึ่งในภาคที่มีความสำคัญอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจก็กำลังถูกจับจ้องว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

วิจัยกรุงศรีประเมินว่า ภายในระยะเวลา 5 ปีจากนี้ ระบบสถาบันการเงินไทยจะเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่จากผลกระทบของการพัฒนาทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่จะเข้ามามีบทบาทสำคัญในระบบการเงินไทย ซึ่งจะผลักดันให้ธนาคารพาณิชย์ต้องเร่งปรับตัวโดยการพัฒนานวัตกรรมทางการเงินและปรับกลยุทธ์ไปสู่ Digital banking เพื่อรองรับการแข่งขันที่จะเพิ่มสูงขึ้นจากผู้เล่นรายใหม่โดยเฉพาะธุรกิจ FinTech ที่จะเข้ามามีบทบาทเด่นชัดในภาคการเงินไทยในอีกไม่เกิน 2 ปี ซึ่งเป็นประเด็นท้าทายของธนาคารพาณิชย์ในการรักษาฐานลูกค้าและสถานะผู้นำตลาดในระยะข้างหน้า

5 Global Megatrend...พลิกโฉมโลกยุคใหม่

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลกที่สำคัญ 5 ด้านซึ่งคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อารเปลี่ยนแปลงของภาคการเงินในระยะข้างหน้าที่ต้องจับตา ประกอบด้วย

Megatrend I: Technological disruption

แรงขับเคลื่อนด้านเทคโนโลยีกำลังเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในโลกครั้งสำคัญ ซึ่งอาจมีผลถึงขั้นทำลายล้าง (Disruption)^{1/} ต่อตลาดผลิตภัณฑ์และบริการในรูปแบบเดิม ทั้งยังส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนจำนวนมากไปจนถึงระบบเศรษฐกิจโดยรวม โดยจากการศึกษาของ McKinsey Global Institute ระบุว่าเทคโนโลยีที่จะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกอย่างมีนัยสำคัญภายในปี 2025 มีทั้งหมด 12 ประการ ซึ่งด้านที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจมากที่สุด 5 ด้านประกอบด้วย การใช้อินเทอร์เน็ตทางโทรศัพท์ (Mobile internet) การทำงานที่ใช้ความรู้ด้วยระบบอัตโนมัติ (Automation of knowledge work) การเชื่อมโยงทุกสิ่งด้วยอินเทอร์เน็ต (Internet of things) เทคโนโลยีคลาวด์ (Cloud technology) และเทคโนโลยีหุ่นยนต์ขั้นสูง (Advanced robotics) (ภาพที่ 1)

Megatrend II: Economic power shift

การเข้าสู่ยุคโลกหลายขั้วจากการเปลี่ยนแปลงขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจโลกที่เคยเป็น “โลกขั้วเดียว” มาเป็น “โลกหลายขั้ว” หรือ Multipolar power world ที่ขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจของโลกเคลื่อนไปสู่ตลาดประเทศเกิดใหม่มากขึ้น เห็นได้จากสัดส่วน GDP ของประเทศ OECD ในเศรษฐกิจโลกที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ขณะที่สัดส่วนดังกล่าวของประเทศ Non-OECD

ภาพที่ 1 Estimates of the 2025 Impacts of New Technologies

Estimate economic impacts by 2025 (Trillion USD)				Changes	
0	10	20	30		
				Mobile internet	Increasingly inexpensive and capable mobile computing devices and Internet connectivity
				Automation of knowledge work	Intelligent software systems that can perform knowledge work tasks
				Internet of things	Networks of low-cost sensors and actuators for data collection, monitoring, decision making, and process optimization
				Cloud technology	Use of computer hardware and software resources delivered over a network
				Advanced robotic	Increasingly capable robots with enhanced senses, dexterity, and intelligence used to automate tasks
				Automation or near autonomous vehicle	Vehicles that can navigate and operate with reduced or no human intervention
				Next generation genomics	Fast, low-cost gene sequencing, advanced big data analytics, and synthetic biology (“writing” DNA)
				Energy storage	Devices or systems that store energy for later use, including batteries
				3-D printing	Additive manufacturing techniques to create objects by printing layers of material based on digital models
				Advanced material	Materials designed to have superior characteristics (e.g., strength, weight, conductivity)
				Advanced oil and gas exploration	Exploration and recovery techniques that make extraction of unconventional oil and gas economical
				Renewable energy	Generation of electricity from renewable sources with reduced harmful climate impact

ที่มา: McKinsey Global Institute

^{1/}เทคโนโลยีที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญในลักษณะ Disruption ภายในปี 2025 มีลักษณะที่สำคัญคือ 1) การพัฒนาเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว หรือเป็นความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ครั้งสำคัญ (Breakthrough) 2) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมีผลกระทบในวงกว้างต่ออุตสาหกรรมอื่นๆ ทั้งรูปแบบของผลิตภัณฑ์ สินค้าและบริการ 3) มีผลกระทบทางเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญโดยส่งผลกระทบต่อกำไรของบริษัท และ GDP โดยรวม 4) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจอย่างมากในวิถีชีวิตและการทำงานของผู้คน ทำให้เกิดโอกาสทางธุรกิจรูปแบบใหม่ที่มีผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันโดยเปรียบเทียบของประเทศ (Maniyaka, Chui, Bughin, Dobbs, Bisson & Marrs, 2013)

เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 55.2 ในปี 2015 (ภาพที่ 2) ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์ของ National Intelligence Council (NIC) ที่ระบุว่าภายในปี 2030 เศรษฐกิจประเทศตลาดเกิดใหม่จะมีบทบาทเพิ่มขึ้นในเวทีโลก โดยเฉพาะจีนจะสามารถแข่งขันสหรัฐอเมริกาและกลายเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับหนึ่งของโลกได้จากปัจจัยสำคัญ คือ การมีแรงงานจำนวนมากมีอัตราการออมอยู่ในระดับสูง รวมทั้งมีการลงทุนทางด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง

● **Megatrend III: Individual empowerment**

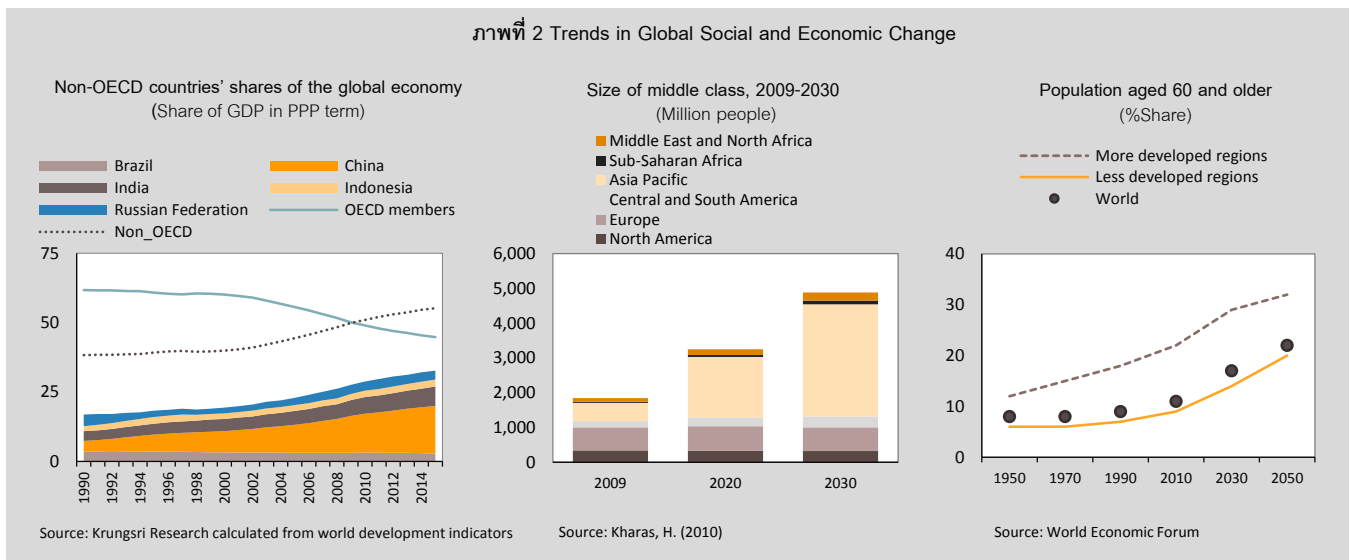
พลังของปัจเจกบุคคล จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ขับเคลื่อนโลกยุคใหม่ ซึ่งเป็นผลมาจากการเติบโตของชนชั้นกลางโดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาในแถบเอเชีย (ภาพที่ 2) การเติบโตของปัจเจกบุคคลส่งผลให้กลุ่มผู้บริโภคที่มีความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ (Income elasticity) มากกว่า 1 ในการบริโภคสินค้าคงทนและสินค้าบริการซึ่งมักมีมูลค่าสูง (Kharas, 2011) กลายเป็นกลุ่มผู้บริโภคหลักที่มีผลต่อการเติบโตของเศรษฐกิจโลกในอนาคต ส่งผลให้การผลิตสินค้าที่มีความแตกต่าง (Product differentiation) การมีตราสินค้าเป็นที่ยอมรับและเน้นการทำการตลาด (Branding and marketing) มีบทบาทสำคัญมากขึ้นในระบบเศรษฐกิจ

● **Megatrend IV: Rapid urbanization**

การขยายตัวอย่างรวดเร็วของสังคมเมือง ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากกระดุมการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และระดับการศึกษาของประชากรที่สูงขึ้น ได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมรวมถึงความต้องการสินค้าและบริการของผู้บริโภคกลุ่มนี้ ทั้งนี้ United Nation (UN) คาดว่า จะมีประชากรโลกอาศัยในเขตเมืองเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 54 ในปัจจุบัน เป็นร้อยละ 66 ภายในปี 2050 โดยภูมิภาคที่คาดว่าจะมีอัตราการเติบโตของสังคมเมืองสูงสุด คือ เอเชีย และแอฟริกา

● **Megatrend V: Demographic change**

โลกกำลังเข้าสู่สังคมของผู้สูงอายุ (Aging population) ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรที่กำลังเกิดขึ้นในหลายประเทศทั่วโลก ทำให้การพัฒนาสินค้าและบริการเพื่อสนองความต้องการเฉพาะสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุมีความสำคัญมากขึ้น ทั้งนี้ World Economic Forum คาดว่าสัดส่วนของผู้สูงอายุทั่วโลกจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 11 ในปี 2010 เป็นร้อยละ 17 ในปี 2030 และกลายเป็นร้อยละ 22 ในปี 2050 (ภาพที่ 2) โดยแม้ว่าประเทศพัฒนาแล้วจะมีสัดส่วนของผู้สูงอายุมากกว่าประเทศกำลังพัฒนา แต่ผู้สูงอายุในประเทศกำลังพัฒนาจะเติบโตในอัตราที่เร่งขึ้นมากกว่า

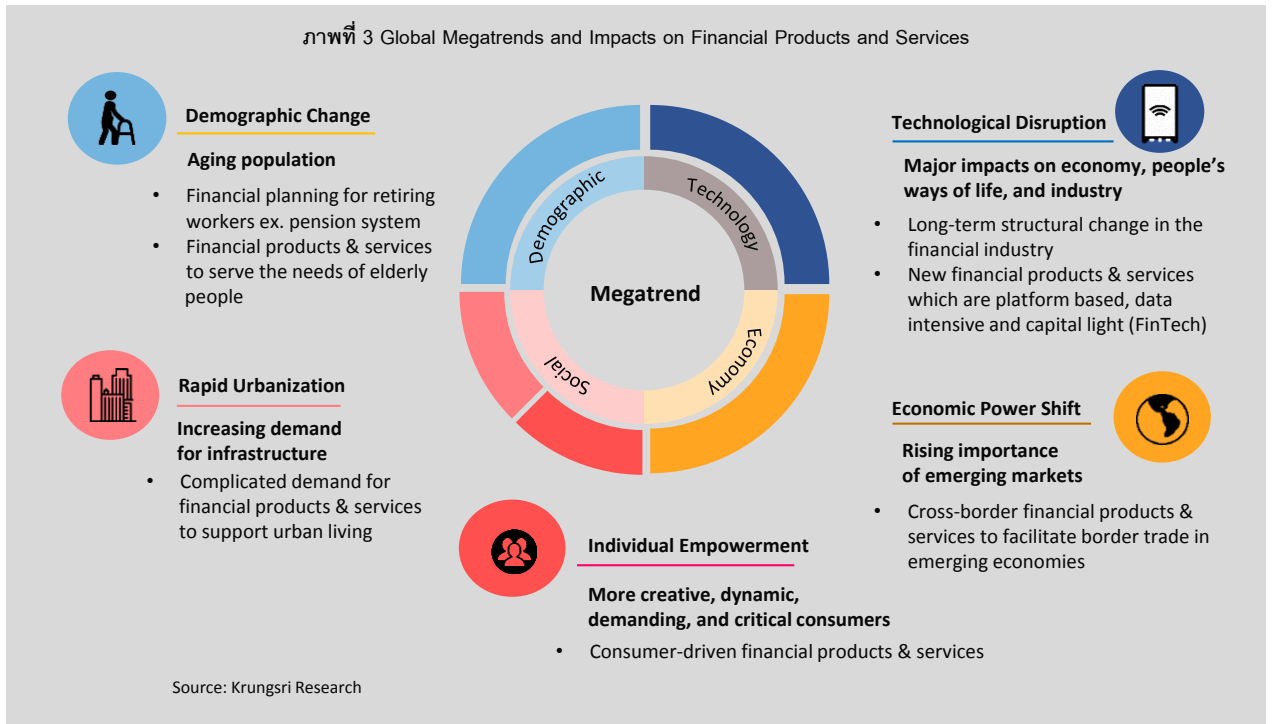
▲ **จับกระแสธุรกิจการเงิน...จากผลของ Megatrend**

จากการศึกษาพบว่า Megatrend ของโลกข้างต้นก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาคการเงินในประเทศพัฒนาแล้วอย่างเห็นได้ชัด และคาดว่าจะมีผลต่อภาคการเงินของประเทศกำลังพัฒนาเช่นไทยภายในระยะ 5 ปีข้างหน้า โดยคาดว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นใน 3 มิติ

● **มิติที่ 1 รูปแบบธุรกิจที่เน้นขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี (Technology-driven business model)** ซึ่งเป็นผลจากการพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่อย่าง Mobile internet, Cloud technology, Automation of knowledge work และ Internet of things (IoT) เป็นแรงกดดันให้สถาบันการเงินต้องปฏิวัติระบบการให้บริการและการบริหารงานแบบดั้งเดิม อาทิ

- **การพัฒนาสู่ Digital banking** ที่มาพร้อมกับพัฒนาการของสังคมที่ต้องการลดต้นทุนในการผลิตโดยเปลี่ยนจากการเน้นใช้เงินสด (Cash) ไปสู่การใช้บัตรแทนเงินสด (Card) และการชำระเงินผ่านโทรศัพท์มือถือ (Mobile payment) มากขึ้น ทำให้ธนาคารต้องหันมาเน้นการลงทุนทางโครงสร้างพื้นฐานด้าน IT เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนในการดำเนินงาน เช่น การนำระบบอัตโนมัติและอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการให้บริการทดแทนบริการที่สาขาธนาคาร

- **การให้ความสำคัญกับฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data)** ที่เกี่ยวกับลูกค้าเพื่อช่วยในการขับเคลื่อนองค์กรสมัยใหม่ที่เน้นการยึดลูกค้าเป็นศูนย์กลาง (Customer centricity organization) ซึ่งจำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจความต้องการของลูกค้า (Customer analytics) และใช้ประโยชน์จาก Big data ในการวิเคราะห์จัดกลุ่มลูกค้า (Segmentation) ด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อให้สถาบันการเงินสามารถส่งมอบสินค้าและบริการที่ตรงใจลูกค้ามากยิ่งขึ้น
- **การเพิ่มบทบาทของผู้ให้บริการที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non-banks)** การพัฒนาเทคโนโลยีในปัจจุบันช่วยให้การเข้าถึงข้อมูลผู้บริโภคมีต้นทุนต่ำลงมากและเปิดโอกาสให้ Non-banks รวมถึงธุรกิจที่นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้กับบริการทางการเงิน (FinTech) สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้น ซึ่งรวมถึงธุรกิจด้านเทคโนโลยี (Technology company) และผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Telecommunication companies: Telcos) ที่จะเข้ามามีบทบาทในภาคการเงินเพิ่มขึ้น ช่วยให้ผู้บริโภคที่ไม่ถึงบริการทางการเงินจากสถาบันการเงินสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินในระบบได้มากขึ้น โดยอาศัยอุปกรณ์สื่อสารอย่างโทรศัพท์มือถือที่กลายเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตและยังเป็นเครื่องมือสื่อสารที่ช่วยให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้ดีขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินเนื่องจากอยู่ในพื้นที่ห่างไกล นอกจากนี้ ผู้เล่นหน้าใหม่ที่มักใช้กลยุทธ์การตลาดเพื่อจับตลาดลูกค้าเฉพาะกลุ่มจะสามารถสนองตอบความต้องการลูกค้าได้ดีกว่าสถาบันการเงินขนาดใหญ่ ที่มีกระบวนการบริหารงานที่ไม่คล่องตัวและดำเนินงานภายใต้กฎเกณฑ์อันเข้มงวด จึงอาจนำไปสู่ภาวะ “Game Changer ของอุตสาหกรรมทางการเงิน” ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า

- **มิติที่ 2 ผลกระทบที่เน้นตอบสนองความต้องการของลูกค้า (Consumer-driven product)** ผลจากรายได้และระดับการศึกษาที่สูงขึ้นในกลุ่มชนชั้นกลางประกอบกับการเข้าถึงข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตได้สะดวกและรวดเร็ว ทำให้ผู้บริโภคมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจก่อนเลือกซื้อสินค้าและบริการ ผู้ใช้บริการทางการเงินจึงตระหนักในสิทธิของตนในฐานะผู้บริโภคมากขึ้น ก่อให้เกิดความต้องการผลิตภัณฑ์ที่ไร้ข้อจำกัดด้านระยะทางระหว่างประเทศ และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงไปใช้สินค้าและบริการที่ดีกว่า ส่งผลให้ผู้บริโภคมีอำนาจต่อรองรวมทั้งมีความภักดีต่อตราสินค้า (Brand royalty) ลดลง นอกจากนี้ แนวโน้มการเข้าสู่สังคมสูงวัยจะทำให้มีความต้องการผลิตภัณฑ์ทางการเงินรวมทั้งรูปแบบการออม (Saving scheme) เพื่อให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายช่วงเกษียณมากขึ้นในอนาคต
- **มิติที่ 3 การเปลี่ยนแปลงรูปแบบผลิตภัณฑ์ทางการเงินและช่องทางการให้บริการ (Changing in financial products & services and distribution channel)** ที่สำคัญได้แก่ (1) **เทคโนโลยีสมุดบัญชีแบบสาธารณะ (Distributed ledger systems)** เช่น Blockchain technology ซึ่งนำมาใช้กับระบบการชำระเงินของโลกเพื่อให้มีความโปร่งใส สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันก็จะลดบทบาทของตัวกลางทางการเงินแบบดั้งเดิมลง (2) **การระดมทุนในรูปแบบการกู้ยืม (Peer-to-Peer lending: P2P lending)** จะเป็นทางเลือกใหม่ในการกู้ยืมของผู้รายย่อย ขณะเดียวกันผู้ออกก็จะมีทางเลือกในการสร้างประโยชน์จากเงินออมผ่านการให้กู้ยืมเพิ่มขึ้น (3) **การระดมทุนจากประชาชนรายย่อยทางอินเทอร์เน็ต (Crowd-funding)** ซึ่งเป็นช่องทางการระดมทุนในรูปแบบใหม่สำหรับธุรกิจรายย่อย และธุรกิจ Startups (4) **บริการที่ปรึกษาการลงทุนทางอินเทอร์เน็ต (Robot advisers)** โดยเฉพาะในธุรกิจการให้บริการด้านการบริหารความมั่งคั่ง (Wealth management) (5) **FinTech** ที่เกี่ยวข้องกับการชำระเงินรายย่อยจะมีบทบาทสำคัญในการบริการทางการเงิน (6) **ผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินสำหรับคนสูงวัย** เช่น การวางแผนและบริหารจัดการทางการเงิน และระบบกองทุนบำนาญในรูปแบบภาคบังคับ (Mandatory pension fund) จะมีบทบาทที่สำคัญมากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงปัจจัยแวดล้อมภาคการเงินข้างต้น คาดว่าจะส่งผลให้โครงสร้างของระบบสถาบันการเงินเปลี่ยนแปลงในลักษณะต่อเนื่อง ในระยะยาวมากกว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงเพียงชั่วคราว แม้ในระยะสั้นจะเห็นผลกระทบชัดเจนในบริการทางการเงินสำหรับกลุ่มลูกค้ารายย่อย (Retail customer) ซึ่งต้องการบริการทางการเงินพื้นฐานทั่วไป (Standardized and simple) ไม่ต้องใช้ความรู้ที่ซับซ้อน หรือเป็นผลิตภัณฑ์ทั่วไปที่มีความเสี่ยงต่ำ เช่น ระบบการชำระเงิน การบริการด้านข้อมูลทางการเงินโดยอาศัยประโยชน์จาก Big data และการให้บริการซื้อขายหลักทรัพย์ เป็นต้น แต่ในระยะกลางและระยะยาวมีความเป็นไปได้ที่จะขยายไปยังผลิตภัณฑ์ที่ซับซ้อนขึ้นหรือเป็นบริการทางการเงินที่ใช้สำหรับลูกค้าภาคธุรกิจและนักลงทุนสถาบันมากขึ้น

เช็ความพร้อม...ระบบสถาบันการเงินไทย

ระบบสถาบันการเงินไทยกำลังก้าวเข้าสู่ Landscape ใหม่ ภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลก ในขณะเดียวกันยังต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงภายในภูมิภาคที่สำคัญ คือ การรวมกลุ่มทางการเงินภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ที่จะเกิดขึ้นภายในปี 2020 อย่างไรก็ตาม แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 3 (ปี 2016-2020) ที่จัดทำโดยธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) สะท้อนว่า ทางการตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่จะมาถึง และได้เตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของระบบสถาบันการเงินไทยในหลายด้านเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เช่น

- **New technology: การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอิเล็กทรอนิกส์** เพื่อรองรับเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป อาทิ
 - การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นและภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการให้บริการทางการเงินและการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น (1) ระบบมาตรฐานกลางเกี่ยวกับการให้บริการทางการเงินและการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (National Payment Message Standard: NPMS) เช่น มาตรฐาน QR-Code (2) การเชื่อมโยงระบบการชำระเงินค่าสินค้าและบริการให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ข้อมูลด้านการค้าและการชำระเงินเชื่อมโยงกันอัตโนมัติในลักษณะ Straight-through processing ตั้งแต่ขั้นตอนการนำเสนอและสั่งซื้อสินค้า การชำระเงิน และการนำส่งข้อมูลภาษีให้หน่วยงานภาครัฐ (e-Invoicing, e-Receipt and e-Tax invoice) (3) การเชื่อมโยงระบบที่เกี่ยวข้องระหว่างธนาคารพาณิชย์ และ Non-banks เช่น การใช้เครื่องรับบัตรร่วมกัน การมีระบบกลางเพื่อรองรับการชำระเงินออนไลน์ (Centralized payment gateway) และระบบกลางรองรับการเรียกดูและชำระใบแจ้งหนี้ทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการชำระเงินของประชาชน เป็นต้น (4) การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการทำธุรกรรมการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านการบังคับใช้พระราชบัญญัติการชำระเงิน (Payment System Act) ซึ่งภายใต้ พ.ร.บ.ฉบับนี้ได้รวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่และทำให้ได้มาตรฐานสากลมากขึ้น
 - พัฒนาระบบข้อมูลบริการทางการเงินอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การเชื่อมโยงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์และฐานข้อมูลระหว่างสถาบันทางการเงิน เพื่อนำมาใช้ในการรู้จักตัวตนของลูกค้าด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ (e-KYC) เพื่อการเปิดบัญชีหรือทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ฐานข้อมูลลูกหนี้ SMEs ให้ครอบคลุมสถาบันการเงินอื่นๆ เช่น SFIs และขยายฐานข้อมูลของบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติเพื่อให้สถาบันการเงินสามารถใช้ในการพิจารณาสินเชื่อและบริหารความเสี่ยงได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
 - การสนับสนุนให้ระบบ IT และระบบทำงานอัตโนมัติ (Automated internal working process) มาใช้ในภาคการเงินมากขึ้น
 - ผลักดันนโยบาย National e-Payment ที่เชื่อมโยงระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างบุคคล ภาคธุรกิจ และภาครัฐ (โดยเฉพาะระบบภาษีและ การจ่ายเงินสวัสดิการต่างๆ ของภาครัฐ) เข้าด้วยกัน
- **New Services: สนับสนุนการพัฒนา รูปแบบบริการทางการเงินใหม่ๆ** เพื่อสนองความต้องการของลูกค้าเฉพาะกลุ่มซึ่งจะช่วยลดช่องว่างในการเข้าถึงบริการทางการเงินของประชาชน ซึ่งจากการสำรวจการเข้าถึงบริการทางการเงินของ ธปท. (ปี 2013) พบว่า ยังมีครัวเรือนประมาณร้อยละ 4.2 ของครัวเรือนทั้งหมดที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้
 - กลุ่มลูกค้ารายย่อย: เน้นสนับสนุนให้มีบริการทางการเงินรูปแบบใหม่ที่ลูกค้าเข้าถึงได้ง่าย เช่น FinTech, P2P lending ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น Internet banking และ Mobile banking ส่งเสริมการได้รับบริการทางการเงินพื้นฐานในราคาที่เหมาะสม เช่น ส่งเสริมการใช้ e-Wallet เพื่อใช้ทำธุรกรรมทางการเงินพื้นฐาน นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อรองรับผู้สูงอายุและวัยเกษียณ อาทิ สินเชื่อบ้านสำหรับผู้สูงอายุ (Reversed mortgage) การบริหารจัดการเงิน การส่งเสริมให้มีระบบบำนาญทั้งแบบภาคบังคับและภาคสมัครใจ (Mandatory/Supplementary pension fund) รวมทั้งส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเพิ่มขึ้นโดยภาคเอกชนในลักษณะที่ใกล้เคียงกับประเทศในภูมิภาค
 - กลุ่มลูกค้าธุรกิจ SMEs: สนับสนุนการพัฒนาและผลิตภัณฑ์สินเชื่อให้สามารถเข้าถึงเงินทุนได้ง่ายขึ้น อาทิ การเพิ่มประเภทหลักประกันเพื่อใช้ในการขอสินเชื่อ (ภายใต้พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ) การให้บริการประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) มีบทบาทในการค้าประกันสินเชื่อของ SMEs มากขึ้นโดยเฉพาะธุรกิจ Startups รวมทั้งการระดมทุนในรูปแบบใหม่ๆ เช่น Crowdfunding และธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture capital)
 - กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่: สนับสนุนการระดมทุนผ่านการออกตราสารหนี้ (หุ้นกู้) โดยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการออกหุ้นกู้แก่ธุรกิจที่มีศักยภาพ ควบคู่กับการสนับสนุนการดำเนินการตามแผนการพัฒนาลาดทุนไทย

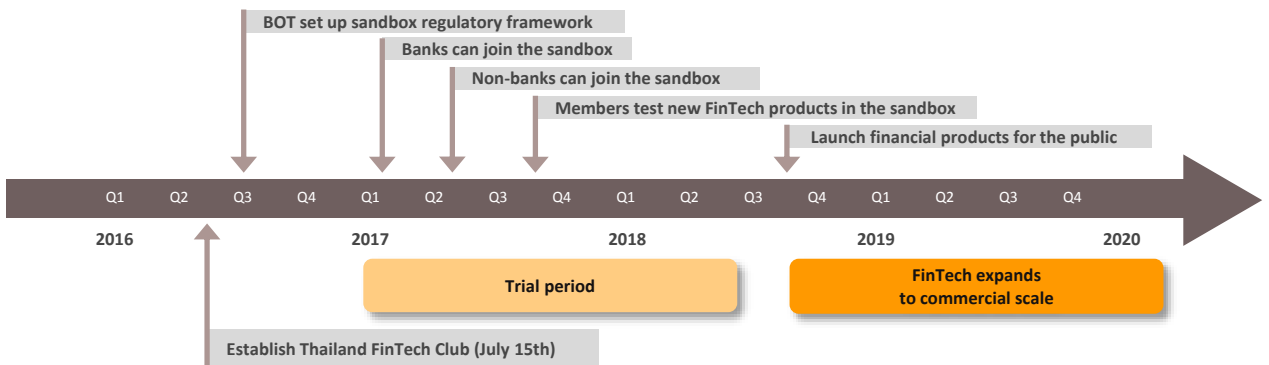
- **New players: ขยายบทบาทของผู้เล่นกลุ่มใหม่** ซึ่งจะช่วยลดช่องว่างของบริการทางการเงินที่มีอยู่ในปัจจุบันและทำให้สถาบันการเงินสามารถรองรับการเติบโตของเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งสามารถเผชิญกับความท้าทายจากการแข่งขันที่จะเพิ่มสูงขึ้นในอนาคตโดย
 - **เพิ่มบทบาทผู้ให้บริการที่เป็น Non-banks** เช่น ส่งเสริมให้ Telcos และผู้ให้บริการ e-Money มีบทบาทมากขึ้นในการให้บริการในธุรกรรมการเงินระหว่างประเทศ โดยอนุญาตให้เป็นตัวแทนโอนเงิน (Money transfer agent) ที่สามารถให้บริการโอนเงินระหว่างประเทศผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการเชื่อมโยงธนาคารพาณิชย์และ Non-banks เช่น การโอนเงินระหว่างกันผ่านหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ และให้ Non-banks และธนาคารพาณิชย์สามารถออกบัตรเครดิตที่ผู้ใช้โครงสร้างพื้นฐานร่วมกันได้สะดวกขึ้น
 - **เพิ่มใบอนุญาตสำหรับผู้เล่นรายใหม่ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ** โดย ธปท. จะพิจารณาความเป็นไปได้ในการมีใบอนุญาตหรือผู้เล่นรายใหม่เพื่อจัดตั้งเป็นสถาบันการเงินที่จำกัดขอบเขตธุรกิจหรือธนาคารพาณิชย์เต็มรูปแบบ ซึ่งอาจเป็นสถาบันการเงินในประเทศหรือสถาบันการเงินต่างประเทศ
 - **ส่งเสริมผู้ให้บริการประเภทใหม่** ซึ่งตลาดยังมีการแข่งขันไม่มากนักเพื่อกระตุ้นการแข่งขันและปิดช่องว่างของบริการทางการเงิน เช่น ผู้ให้บริการ FinTech
- **More connectivity: ส่งเสริมศักยภาพและขยายขอบเขตการให้บริการของสถาบันการเงินเดิม พร้อมเพิ่มความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและภาคการเงินกับประเทศในภูมิภาค** ในด้านที่สำคัญ คือ
 - **การเชื่อมโยงของภาคธนาคาร** โดยสนับสนุนการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยในต่างประเทศ เช่น การเจรจาเพื่อจัดตั้ง Qualified ASEAN Banks (QABs) การลดอุปสรรคของธนาคารพาณิชย์ที่ประกอบธุรกิจในต่างประเทศอยู่แล้วให้ดำเนินกิจการได้สะดวกขึ้น การเชื่อมโยงฐานข้อมูลและระบบ IT ของธนาคารพาณิชย์ที่จะไปดำเนินกิจการในต่างประเทศอย่างครบวงจร แต่ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมให้ Non-banks มีบทบาทในบริการการเงินระหว่างประเทศบางประเภทมากขึ้นด้วย
 - **การเชื่อมโยงระบบชำระเงิน** ผ่านการส่งเสริมการเชื่อมโยงกับเครือข่ายระบบชำระของประเทศ ใน ASEAN ภายใต้ระบบ ASEAN Payment Network (APN) เพิ่มขึ้น จากเดิมที่ไทยมีการเชื่อมโยงแล้วกับ 5 ประเทศ คือ มาเลเซีย เกาหลีใต้ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงินของประเทศ CLMV โดยการให้ความรู้เชิงเทคนิค (Technical assistance) ความช่วยเหลือด้านเงินทุน และการพัฒนาเพื่อเชื่อมโยงกับระบบโครงสร้างพื้นฐานของไทย
 - **การเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศ** โดยส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่นและเตรียมโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น เช่น การสร้างกลไกการเสริมสภาพคล่องเงินสกุลท้องถิ่นภายใต้กรอบสัญญา (Bilateral Swap Agreement: BSA) ซึ่งเป็นกลไกที่ธนาคารกลางช่วยสนับสนุนการเข้าถึงสภาพคล่องของเงินสกุลแต่ละประเทศ และการแต่งตั้งธนาคารเพื่อการชำระ ดุลสำหรับเงินสกุลท้องถิ่น (Local currency clearing bank) ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการชำระธุรกรรมการค้าระหว่างประเทศโดยใช้เงินสกุลท้องถิ่นระหว่างสองประเทศ
- **Relevant infrastructure: พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง** ไม่ว่าจะเป็นด้านความพร้อมของบุคลากรทางการเงิน และความรู้ความเข้าใจทางการเงิน รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องในด้านที่สำคัญ ได้แก่
 - **การเตรียมพร้อมบุคลากรทางการเงิน:** สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทางการเงินในด้านต่างๆ เช่น สร้างมาตรฐานบุคลากรทางการเงินและมีใบรับรองคุณวุฒิ (Certificate) เฉพาะด้าน เพื่อยกระดับบุคลากรในภาคธนาคารให้มีทักษะและความชำนาญเฉพาะทางเพื่อพร้อมรับภาวะแวดล้อมทางการเงินที่เปลี่ยนแปลง
 - **การพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเงินและการคุ้มครองผู้บริโภค:** ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจทางการเงินในด้านต่างๆ เช่น การผลักดันการสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเงินให้เป็นวาระแห่งชาติ การปรับปรุงหลักสูตรความรู้ความเข้าใจทางการเงินในการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทันสมัย การคุ้มครองและดูแลเรื่องร้องเรียนผู้ใช้บริการทางการเงิน การส่งเสริมผู้ใช้บริการให้เข้าใจสิทธิขั้นพื้นฐาน เช่น สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาค่าชดเชยหากเกิดความเสียหาย และหน้าที่ของตนเกี่ยวกับบริการทางการเงิน เช่น ความเข้าใจสัญญาหรือเงื่อนไขของบริการทางการเงิน และการมีวินัยทางการเงิน เป็นต้น
 - **โครงสร้างด้านกฎหมาย และหลักเกณฑ์การกำกับดูแล:** นอกเหนือจากการผลักดันการใช้พระราชบัญญัติระบบการชำระเงินแล้ว ยังมีแผนพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายทางการเงินที่เกี่ยวข้องอื่นๆ อาทิ กฎหมายล้มละลายและฟื้นฟูกิจการ และการปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้มีแนวทางรองรับการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ประสบภาวะวิกฤต การดูแลเสถียรภาพของระบบการเงิน การปรับใช้หลักเกณฑ์การกำกับดูแลให้เหมาะสมกับบริบทไทยทั้งระบบธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs)

New banking landscape ของไทย

เชื่อว่าภายในระยะ 5 ปีจากนี้ จะเริ่มเห็นการเปลี่ยนแปลงในระบบสถาบันการเงินไทยในมิติต่างๆ ได้ชัดเจนขึ้นจากผลของแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลกที่จะกระทบกับภาคการเงิน และการเตรียมระบบสถาบันการเงินไทยให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของภาครัฐ ซึ่งจะส่งผลต่อทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ต้องเร่งทำความเข้าใจและเตรียมพร้อมรับมือ

- **ธนาคารพาณิชย์...ต้องเร่งพัฒนานวัตกรรมบริการทางการเงินควบคู่กับการยกระดับ IT** แม้ธนาคารจะยังคงมีความได้เปรียบในหลายด้านทั้งการนำเสนอผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน การมีประสบการณ์ผ่านภาวะวิกฤตและปรับ โครงสร้างเพื่อรับผลกระทบจากปัจจัยภายนอกที่ไม่คาดคิดมายาวนาน รวมทั้งการให้บริการแก่ลูกค้าภายใต้มาตรฐานการกำกับดูแลที่เข้มข้นเกี่ยวข้องกับระบบความปลอดภัย ซึ่งความเชื่อมั่นและความไว้วางใจจะยังคงเป็นหัวใจสำคัญสำหรับการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างธนาคารและลูกค้า แต่คาดว่าธนาคารจะถูกกดดันให้ต้องปรับตัวรับจากเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายด้าน
- **การแข่งขันในระบบสถาบันการเงินไทยจะเพิ่มสูงขึ้นจากผู้เล่นรายใหม่ ทั้งผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงินจากต่างประเทศ และ Non-banks (ทั้งธุรกิจ FinTech และ Telcos) ทำให้เห็นการร่วมมือระหว่างกันในรูปแบบต่างๆ เช่น (1) การควบรวมกิจการ (Mergers & Acquisitions) ระหว่างธนาคารพาณิชย์เพื่อเพิ่มความแข็งแกร่ง เนื่องจากคาดว่าการแข่งขันจะทวีความรุนแรงขึ้นจากผู้เล่นที่เป็นสถาบันการเงินจากต่างประเทศ (2) การเข้าร่วมเป็นพันธมิตรกับกลุ่มธนาคารชั้นนำในต่างประเทศหรือบริษัทผู้นำด้าน FinTech ของโลก เพื่อลงทุน เรียนรู้ และทดลองบริการทางการเงินด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงินรูปแบบใหม่ได้อย่างรวดเร็ว (3) การร่วมลงทุนผ่าน Venture capital ในผู้ให้บริการ FinTech ที่มีศักยภาพ**
- **FinTech จะเข้ามามีบทบาทในระบบการเงินไทยอย่างมีนัยสำคัญตั้งแต่ปี 2018 เป็นต้นไป** ซึ่งเป็นช่วงหลังจากช่วงที่ภาครัฐได้กำหนดระยะเวลาทดลองสำหรับ FinTech ที่เป็นนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ซึ่งต้องเข้าสู่การทดลองใน “ศูนย์ทดสอบและพัฒนาวัตกรรมการนำเทคโนโลยีใหม่มาสนับสนุนการให้บริการการเงิน” หรือ Regulatory Sandbox ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของธุรกรรมเป็นเวลาไม่เกิน 1 ปีก่อนจะอนุญาตให้การบริการแก่ประชาชนทั่วไป (ภาพที่ 4) โดยในปัจจุบัน ทั้งธนาคารพาณิชย์และ Non-banks ต่างก็ให้ความสำคัญกับ FinTech และลงทุนในด้านนี้มากขึ้นแล้ว

ภาพที่ 4 Timeline: FinTech Regulatory Sandbox

Source: BOT and Krungsri Research analysis

- **ธนาคารมีแนวโน้มขยายบริการไปสู่รูปแบบ Digital banking มากขึ้นทำให้รูปแบบสถาบันการเงินใน Landscape ใหม่มีความหลากหลายขึ้น** อาทิ (1) **ธนาคารพาณิชย์แบบเดิม (Traditional bank)** ซึ่งเป็นธนาคารที่ยังคงแข่งขันด้วยราคาและนำเสนอผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อตอบสนองลูกค้าทั่วไป (Mass market segment) (2) **ธนาคารพาณิชย์ที่ปรับใช้ดิจิทัล (Digital full service bank)** ซึ่งเป็นธนาคารที่จะแข่งขันด้วยเทคโนโลยีในขณะที่ยังคงนำเสนอผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลายครอบคลุมเหมือน Traditional bank แต่จะอาศัยเทคโนโลยีมาช่วยในการส่งมอบผลิตภัณฑ์ทางการเงินมากขึ้น (3) **ธนาคารที่ให้บริการแบบดิจิทัลโดยเฉพาะ (Niche digital bank)** โดยนำเสนอผลิตภัณฑ์เฉพาะด้านและใช้ประโยชน์จากโครงสร้างที่มีความยืดหยุ่น เทคโนโลยี และสื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ในการให้บริการแก่ลูกค้า (4) **Non-banks** ซึ่งอาจจะเป็นธุรกิจ FinTech หรือผู้ให้บริการในตลาดอื่น เช่น Telcos หรือ e-Commerce ที่จะเข้ามาให้บริการด้านการเงินโดยอาศัยความได้เปรียบจากฐานลูกค้าที่มีขนาดใหญ่เพื่อให้บริการด้านการชำระเงินรายย่อย รวมถึงบริการการเงินส่วนบุคคลอื่นๆ เช่น P2P lending
- **การลงทุนและพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมรวมทั้งการทำการตลาดผ่านช่องทาง Social media จะเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญของธนาคารในอนาคต** ซึ่งสอดคล้องกับการเติบโตของลูกค้ายุคใหม่ที่ใช้บริการผ่านช่องทางดิจิทัลมากขึ้น จากเดิมที่ธนาคารจะแข่งขันเข้าถึงลูกค้าด้วยการขยายสาขาไปยังทำเลที่ได้เปรียบ จึงอาจนำไปสู่การปิดสาขาที่อยู่ในทำเลที่ไม่โดดเด่นหรือมีแนวโน้มไม่ทำกำไรในอนาคต อย่างไรก็ตาม คาดว่าสาขาธนาคารยังมีความจำเป็นเนื่องจากลูกค้าบางกลุ่มยังคุ้นชินกับการทำธุรกรรมผ่านสาขาธนาคาร ทำให้สาขาต้องหันมาเน้นให้บริการทางการเงินที่มีความซับซ้อนและจำเป็นต้องได้คำแนะนำ/ปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญมากขึ้น เช่น การขอสินเชื่อ การลงทุน และการทำธุรกรรม Trade finance

- **สถาบันการเงินต้องเตรียมพร้อมกับการเข้าไปทำธุรกิจและการแข่งขันในระดับภูมิภาค จากบทบาทของระบบสถาบันการเงินไทยที่จะเพิ่มขึ้นจากการเป็นศูนย์กลางทางการเงินที่เชื่อมโยงกับประเทศ CLMV** เนื่องจากข้อได้เปรียบทางด้านทำเลที่ตั้งซึ่งเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงการค้าและการลงทุนไปยังประเทศเพื่อนบ้านได้สะดวก ประกอบกับแนวโน้มที่เศรษฐกิจในภูมิภาคจะมีความสำคัญมากขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจที่เติบโต การค้าบริเวณชายแดนที่ขยายตัว รวมทั้งระดับการพัฒนาทางภาคการเงินที่แตกต่างกัน ซึ่งคาดว่า ภาคการเงินไทยจะมีบทบาทในประเทศเพื่อนบ้านใน 2 มิติที่สำคัญ คือ

(1) **การขยายสาขาธนาคารไปยังประเทศเพื่อนบ้าน** เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ภาคธุรกิจที่ไปทำการค้าในประเทศ CLMV โดยธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีคุณสมบัติผ่านเกณฑ์มาตรฐานของ QABs จะสามารถดำเนินธุรกิจในประเทศเพื่อนบ้านโดยได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกับธนาคารในประเทศนั้นๆ นอกจากนี้ ในธุรกรรมบางประเภทที่ธนาคารพาณิชย์ในประเทศเพื่อนบ้านยังขาดความพร้อม มีสาขาจำกัด และการเข้าถึงบริการธนาคารของประชาชนยังมีสัดส่วนต่ำ ยังเป็นโอกาสให้ผู้ให้บริการ Non-banks เข้ามามีบทบาทมากขึ้น เช่น การโอนเงินระหว่างประเทศสำหรับผู้ใช้จ่ายย้อยที่ในปัจจุบันแรงงานต่างด้าวยังนิยมใช้บริการผ่านระบบโพยก๊วน

(2) **การเพิ่มบทบาทการเป็นศูนย์กลางทางการเงินเชื่อมโยงกับประเทศ CLMV** โดยอาศัยจุดแข็งของไทยที่มีระดับพัฒนาการทางเศรษฐกิจและภาคการเงินที่สูงกว่าจึงมีส่วนสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นแก่ประเทศเพื่อนบ้าน เช่น การชำระเงินเพื่อการค้าระหว่างประเทศโดยใช้เงินสกุลท้องถิ่นซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกและลดต้นทุนการทำธุรกรรมของผู้ประกอบการ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการชำระเงินรายย่อยร่วมกันในภูมิภาคผ่านระบบ APN

ประเด็นท้าทาย... ธนาคารต้องมีการปรับตัวครั้งสำคัญเพื่อให้ยังคงรักษาสถานะการเป็นผู้นำในตลาดเอาไว้ โดยธนาคารที่สามารถปรับตัวได้ทันและเร็วกว่าจะมีความได้เปรียบเหนือคู่แข่ง ซึ่งรวมถึงผู้เล่นใหม่ๆ ที่จะเข้ามาสู่ตลาด โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจ FinTech ที่กำลังจะเข้ามามีบทบาทในระบบการเงินไทยมากขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ ความรู้สึกเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยในการทำธุรกรรมของผู้ใช้บริการต่อช่องทางบริการทางการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (Online banking) ที่ต่ำกว่าสาขานาคร (Barquin and HV, 2015) ยังเป็นประเด็นท้าทายสำคัญสำหรับผู้เกี่ยวข้องที่ต้องสร้างความมั่นใจในระบบการชำระเงินและบริการทางการเงินอิเล็กทรอนิกส์ของไทย ซึ่งหากทำสำเร็จจะทำให้ระบบสถาบันการเงินไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากนับจากนี้

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของระบบสถาบันการเงินไทยที่กำลังเกิดขึ้น ย่อมจะส่งผลดีต่อผู้ใช้บริการทางการเงินซึ่งคาดว่าจะได้รับประโยชน์กันในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็น (1) **ลูกค้ารายย่อย**ที่จะสามารถเข้าถึงบริการทางการเงิน (Financial access) ได้สะดวก รวดเร็ว และมีต้นทุนการทำธุรกรรมถูกลงผ่านการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งการทำธุรกรรมทางการเงินทางอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือ นอกจากนี้ ในอนาคตการสนับสนุน P2P lending อาจช่วยลดปัญหาการเข้าไม่ถึงสินเชื่อของครัวเรือนรายย่อยบางส่วน (2) **ธุรกิจ SMEs** จะสามารถเข้าถึงสินเชื่อจากสถาบันการเงินได้ดีขึ้น หลังทางการให้ใช้ทรัพย์สินอื่นๆ นอกเหนือจากอสังหาริมทรัพย์มาเป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อ รวมถึงการที่สถาบันการเงินเองจะมีฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ SMEs ครบคลุมขึ้น ซึ่งน่าจะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นให้สถาบันการเงินในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อแก่ SMEs และช่วยลดการพึ่งพาสินเชื่อระบบ และ (3) **ธุรกิจขนาดใหญ่**มีทางเลือกในการเข้าถึงสินเชื่อที่มีต้นทุนลดลง อาทิ การออกหุ้นกู้ นอกจากนี้ การวางโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ ของภาครัฐซึ่งช่วยให้ต้นทุนทางการเงินของทั้งธนาคารและลูกค้าลดลง จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มศักยภาพการผลิตของประเทศได้ในระยะยาว

Reference

Bank of Thailand (2016). The Financial Sector Master Plan Phase III. Bank of Thailand.

Barquin, S. & V. HV. (2015). Digital Banking in Asia: What Do Consumers Really Want?. Retrieved October 15, 2016, from http://www.mckinsey.com/~media/mckinsey%20offices/malaysia/pdfs/digital_banking_in_asia_what_do_consumers_really_want.ashx

Beard, J. R., Biggs, S., Bloom, D. E., Fried, L. P., Hogan, P., Kalache, A., & Olshansky, S. J., eds., Global Population Ageing: Peril or Promise? Geneva World Economic Forum, 2011

Kharas, H. (2010). The Emerging Middle Class in Developing Countries. OECD Development Centre. Working Paper No.285

Manyka, J., Chui, M., Bughin, J., Dobbs, R., Bisson, P., & Marrs, A. (2013). Disruptive Technologies: Advances That Will Transform Life, Business, and the Global Economy. Retrieved October 14, 2016, from <http://sites.gsu.edu/rcbvision2020/files/2015/08/disruptive-technologies-25x119j.pdf>

National Intelligence Council (2012). Global Trend 2030: Alternative Worlds. A publication of the National Intelligence Council. Retrieved July 11, 2016, from <https://globaltrends2030.files.wordpress.com/2012/11/global-trends-2030-november2012.pdf>

PricewaterhouseCoopers (2014). Retail Banking 2020: Evolution or revolution? Retrieved August 9, 2016 from <https://www.pwc.com/gx/en/banking-capital-markets/banking-2020/assets/pwc-retail-banking-2020-evolution-or-revolution.pdf>

Saritnead, P., Prayoonrat, T., & Thammapratchee, T. (2013). Financial Access Survey of Thai Household. Bank of Thailand.

United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2014). World Urbanization Prospects: The 2014 Revision, Highlights (ST/ESA/SER.A/35)

World Economic Forum (2015). Are Reshaping the Way Financial Services Are Structure, Provisioned and Consumed: An Industry Project of the Financial Services Community, Prepared in Collaboration with Deloitte. Retrieved September 26, 2016, from http://www3.weforum.org/docs/WEF_The_future_of_financial_services.pdf

วิจัยกรุงศรี

สมประวิณ มันประเสริฐ

พรพรรณ โภคย์สุพัทธ์

ทีมวิจัยเศรษฐกิจ

- ศรันต์ สุนันท์สถาพร
- สุจิต ชัยวิษณุชาติ
- จุไรลักษณ์ พลศรี
- สร้อยสนธิ์ หล่อสุวรรณกุล
- ก้องภพ วงศ์แก้ว
- ปกักร กิจเจริญการกุล

ทีมวิจัยอุตสาหกรรม

- เชษฐชดา เชื้อสุวรรณ
- จุมพล กล้วยไม้งาม
- ตลัปลักษณ์ ธนดิษฐ์สุวรรณ
- พูลสุข นิลกิจศรานนท์
- ปิยะนุช สถาพงศ์ภักดี
- นรินทร์ ต้นไพบูลย์
- พุทธชาติ ลุนคำ
- นิรติศัย ทุมวงษา
- วรณา ยงพิศาลภพ
- วารินทร์ เพชรสีช่วง
- รชฎา เลียงจันทร์
- พัชรา กลิ่นชวนชื่น

ทีมพัฒนางานวิจัย

- อากาศ นพรัตน์ภรณ์
- ธนัชชา ทวีพยสินอำนาจ

ทีมบริหารระบบข้อมูลวิจัย

- สุรัชนี สมประสงค์
- ธมณ เสริญสุขสกุล
- เชิดศักดิ์ ศรีชัยตัน
- วงศกร แก้วอุดทั้ง

ที่ปรึกษาและหัวหน้าทีมวิจัยเศรษฐกิจ

ผู้บริหารฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

หัวหน้าทีมวิเคราะห์เศรษฐกิจเชิงกลยุทธ์

หัวหน้าทีมพยากรณ์เศรษฐกิจ และวิเคราะห์ความเสี่ยงมหภาค

เศรษฐกิจอาวุโส

เศรษฐกิจ

ผู้ช่วยนักวิเคราะห์

ผู้ช่วยนักวิเคราะห์

หัวหน้าทีมวิจัยอุตสาหกรรม

นักวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์

นักวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ (Financial Sectors: Thailand & CLMV)

นักวิเคราะห์อาวุโส (Healthcare, ICT, Transportation & Logistics, Modern Trade)

นักวิเคราะห์ (Industry Risk Ratings Scoring and Reporting)

นักวิเคราะห์ (Power Generation, Biofuel, Chemical & Plastic Products)

นักวิเคราะห์ (Tourism Sectors, Real Estate in Upcountry)

นักวิเคราะห์ (Construction Contractor, Construction Materials)

นักวิเคราะห์ (Automobile, Electronics & Electrical Appliances, Beverages)

นักวิเคราะห์ (Agricultural Products and Food)

นักวิเคราะห์ (Oil & Gas, Petrochemicals, Industry Scenario Analysis)

นักวิเคราะห์ (Real Estate in BMR)

นักวิเคราะห์

ผู้ช่วยนักวิเคราะห์

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย

เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย

สนใจสมัครรับอีเมลได้ที่ krungsri.research@krungsri.com

คำสงวนสิทธิ์

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณชนที่น่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตามวิจัยกรุงศรีมิอาจรับรองความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลดังกล่าวได้ ทั้งนี้ขอคิดเห็นที่ปรากฏเป็นความคิดเห็นของวิจัยกรุงศรี ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับ บมจ. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา และขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงความเห็น หรือประมาณการต่างๆ โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า